

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

EMBERI JOGOK EURÓPAI BÍRÓSÁGA
MÁSODIK SZEKCIÓ

NAGY kontra MAGYARORSZÁG

(6437/02. sz. kérelem)

ÍTÉLET

STRASBOURG

2005. december 20.

Ezen határozat az Egyezmény 44. Cikkének 2. bekezdésében foglalt körülmények beálltával válik véglegessé. Szerkesztői változtatás alá eshet.

A Nagy kontra Magyarország ügyben,

Az Emberi Jogok Európai Bírósága (Második Szekció) Kamaraként tartott ülésén, melynek tagjai voltak:

J.-P. COSTA, *elnök*,
A.B. BAKA,
R. TÜRMEŒ,
K. JUNGWIERT,
M. UGREKHELIDZE,
A. MULARONI,
E. FURA-SANDSTRÖM *bírák*,
és S. DOLLÉ, *a Szekció hivatalvezetője*,

2005. november 29-i zárt ülésén folytatott tanácskozását követően az azon időpontban elfogadott alábbi határozatot hozza:

AZ ELJÁRÁS

1. Az ügy alapja egy Magyarország ellen benyújtott kérelem (6437/02. sz.), amelyet az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény ("az Egyezmény") 34. Cikke alapján egy magyar állampolgár, Nagy Józsefné ("a kérelmező") 2001. november 26-án terjesztett a Bíróság elé.

2. A Magyar Kormányt ("a Kormány") képviselője, dr. Höltzl Lipót, az Igazságügyi Minisztérium helyettes államtitkára képviselte.

3. 2004. július 6-án a Bíróság részben elfogadhatatlanná nyilvánította a kérelmet, s úgy határozott, hogy közli az eljárás elhúzódásával kapcsolatos panaszt, továbbá a kérelmező 3. Cikk alapján előterjesztett, az adónyomozók helytelen magatartásával kapcsolatos állítását (lenti 6. bekezdés).

A TÉNYEK**AZ ÜGY KÖRÜLMÉNYEI**

4. A kérelmező 1957-ben született és Kerecsenden, Magyarországon él.

5. 2001. március 1-én büntetőeljárás indult 30 gyanúsított – köztük a kérelmező (egy üzletasszony) – ellen 250 fiktív számla kibocsátását is magában foglaló, több rendbeli adócsalás miatt. A kérelmező cége minden egyes csalásban érintett volt. A nyomozati anyag 2180 oldalt tett ki.

6. 2001. április 10-én az adónyomozók dokumentumokat keresve házkutatást tartottak a kérelmező házában és őrizetbe vették a kérelmezőt. A kérelmező azt állítja, hogy az adónyomozók durván és érzéketlenül viselkedtek, mivel perceként keresztül meggátolták őt abban, hogy kiskorú fiúgyermekét – aki a házkutatás során asztmás rohamot kapott – inhaláló spray-vel lássa el. Továbbá előterjesztette, hogy őrizetbe vételekor erőszakkal beültették az adóhatóság személygépkocsijába, amelyben a nyomozók fogdosták és sértő megjegyzéseket tettek.

A kérelmezőt három napig rendőrségi fogdában tartották.

7. 2001. július 18-án a kérelmező feljelentést tett az adónyomozók ellen a házkutatás során tanúsított magatartásuk miatt. 2001. augusztus 23-án a Heves Megyei Főügyészség Nyomozó Hivatala megtagadta a büntetőeljárás megindítását, mivel úgy találta, hogy a házkutatás és az őrizetbe vétel a törvénynek megfelelően zajlott le. A Főügyészség Nyomozó Hivatala megjegyezte, hogy a kérelmező csak több mint három hónappal a kifogásolt cselekmények megtörténte után tett panaszt. A kérelmező további panaszait 2001. október 12-én az Egri Városi Ügyészség, november 15-én a Heves Megyei Főügyészség, 2002. március 4-én pedig a Legfőbb Ügyészség utasította el.

8. 2002. május 30-án a rendőrség ismét házkutatást tartott a kérelmező házában. 2004. február 11-i, a Bíróság elé terjesztett beadványában a kérelmező azt állította, hogy a rendőrök bántalmazták, s nem engedélyezték a fia ismételt asztmás rohama miatt kihívott sürgősségi betegellátó személyzet belépését a házba.

2003. március 12-én a Nyomozó Hivatal megszüntette az incidenssel kapcsolatos nyomozást. 2003. április 18-án az Egri Városi Ügyészség jogerősen elutasította a kérelmező panaszát.

9. Közben az APEH Heves Megyei Bűnügyi Igazgatósága 2001. április 28-án és október 18-án, továbbá 2002. január 17-én és 2003. április 28-án kihallgatta a kérelmezőt. Továbbá, 2001 áprilisa és 2003 májusa között különböző időpontokban 31 gyanúsított kihallgatására, több mint 40 tanú meghallgatására, több házkutatás és szembesítés fogantatosítására, valamint 14 könyvszakértői szakvélemény beszerzésére került sor.

10. 2003. május 5-én hat gyanúsított ellen megszüntették az eljárást.

11. 2003. június 12-én vádemelésre került sor. A kérelmezőt 30 rendbeli adócsalással és 12 rendbeli okirat hamisítással vádolták meg.

12. Az Egri Városi Bíróság 2004. október 28-ra és 29-re tűzte ki az első tárgyalásokat. Az eljárás azóta is első fokon zajlik.

A JOG

I. AZ EGYEZMÉNY 6. CIKKE 1. BEKEZDÉSÉNEK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

13. A kérelmező panaszolta, hogy az eljárás hossza összeegyeztethetetlen az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdésében lefektetett “ésszerű idő” követelményével. A 6. Cikk 1. bekezdésének releváns része kimondja:

“Mindenkinek joga van arra, hogy... bíróság... ésszerű időn belül... hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában...”

14. A Kormány vitatta a panaszt.

15. A figyelembe veendő időszak 2001. március 1-én kezdődött és még nem ért véget. Ilyen módon egyetlen bírósági szinten több mint négy éve és nyolc hónapja tart.

A. Elfogadhatóság

16. A Bíróság megjegyzi, hogy a panasz nem nyilvánvalóan megalapozatlan az Egyezmény 35. Cikkének 3. bekezdése szerinti értelemben. Továbbá megjegyzi, hogy semmilyen más alapon sem elfogadhatatlan. Ezért elfogadhatóvá kell nyilvánítani.

B. Érdem

17. A Bíróság megismétli, hogy az eljárás hosszának ésszerű voltát az eset egyedi körülményeinek fényében és az alábbi kritériumokra figyelemmel kell megítélni: az ügy bonyolultsága, továbbá a kérelmező és a releváns hatóságok magatartása (ld. többek között *Pélissier and Sassi v. France* [GC], no. 25444/94, § 67, ECHR 1999-II)

18. A Bíróság már többször megállapította az Egyezmény 6. Cikke 1. bekezdésének megsértését olyan ügyekben, amelyek a jelenlegihez hasonló kérdéseket vetettek fel (ld. fent idézett *Pélissier and Sassi*).

19. Az előterjesztett anyagot megvizsgálva a Bíróság úgy véli, hogy a Kormány nem terjesztett elő olyan tényt vagy érvet, amely a Bíróságot a jelen ügyben eltérő következtetés levonására bírná. Az üggyel kapcsolatos esetjogra tekintettel a Bíróság megállapítja, hogy a jelen ügyben – az ügy meglehetősen bonyolult volta ellenére – az eljárás túlzottan hosszú volt, s nem felelt meg az “ésszerű idő” követelményének.

Ezért az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdését megsértették.

II. AZ EGYEZMÉNY EGYÉB ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

20. A kérelmező panaszolja, hogy a 2001. április 10-én és 2002. május 30-án fogatosított házkutatások és az azokkal kapcsolatos események – különösen az inhaláló spray-vel kapcsolatos incidens – az Egyezmény 3. Cikkét megsértve embertelen bánásmódot valósított meg és/vagy az Egyezmény 8. Cikkét megsértve magánéletének tiszteletben tartásához fűződő jogát sértette.

21. A 3. Cikk kimondja:

“Senkit sem lehet kínzásnak, vagy embertelen, megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek alávetni.”

A 8. Cikk kimondja:

“1. Mindenkinek joga van arra, hogy magán- és családi életét, lakását és levelezését tiszteletben tartsák.

2. E jog gyakorlásába hatóság csak törvényben meghatározott, olyan esetekben avatkozhat be, amikor az egy demokratikus társadalomban a nemzetbiztonság, a közbiztonság vagy az ország gazdasági jóléte érdekében, zavargás vagy bűncselekmény megelőzése, a közegészség vagy az erkölcsök védelme, avagy mások jogainak és szabadságainak védelme érdekében szükséges.”

22. A 2001. április 10-i incidenst illetően a Kormány úgy érvel, hogy a kérelmező elmulasztotta a hazai jogorvoslat kimerítését, mivel a polgári törvénykönyv 75-76. szakasza alapján kártérítési pert indíthatott volna az alperes hatóság ellen. Egyébként pedig a panaszolt incidens nem érte el a 3. Cikk által tiltott súlyossági fokot.

A kérelmező vitatja ezt a véleményt.

23. A Bíróság úgy véli, hogy a Kormány hazai jogorvoslat kimerítésének elmulasztásával kapcsolatos érvét nem szükséges megvizsgálnia, mivel a panasz mindenképpen elfogadhatatlan az alábbi okok miatt.

24. A Bíróság megismétli, hogy a bántalmazásnak el kell érnie egy minimális súlyossági fokot ahhoz, hogy a 3. Cikk hatálya alá essen. E minimum megítélése relatív: az ügy valamennyi körülményétől függ, így a bánásmód tartamától, fizikai és/vagy mentális hatásaitól, továbbá – bizonyos esetekben – az áldozat nemétől, korától és egészségi állapotától (ld. többek között *Tekin v. Turkey*, judgment of 9 June 1998, *Reports of Judgments and Decisions* 1998-IV, p. 1517, § 52).

25. A jelen ügyben a Bíróság meggyőződése szerint pusztán az a tény, hogy a kérelmezőt néhány percen át meggátolták abban, hogy fiát asztma elleni inhaláló spray-vel lássa el, nem érte el a 3. Cikk által megkívánt küszöböt. Továbbá, a jelen ügy nem vet fel olyan kérdést, amelyet az Egyezmény 8. Cikke alapján kellene megvitatni.

26. Továbbá, amennyiben a 8. Cikk alapján előterjesztett panasz úgy értendő, hogy az magát a házkutatást érinti, a Bíróság úgy véli, hogy ez az intézkedés – amelyet törvényesen foganatosítottak egy meglehetősen bonyolult adócsalási ügyben – egy demokratikus társadalomban bűncselekmény megelőzése érdekében, a bizonyítékok biztonságba helyezése céljából szükséges, s ilyen módon a 8. Cikk 2. bekezdése alapján igazolt volt.

27. Végül, a kérelmező azon előterjesztése, hogy őrizetbe vételekor az adónyomozók helytelen magatartást tanúsítottak vele szemben, teljességgel valószínűsítetlen.

Ebből következően a kérelemnek ez a része nyilvánvalóan megalapozatlan a 35. Cikk 3. bekezdése szerinti értelemben, ezért azt az Egyezmény 35. Cikkének 4. bekezdése alapján el kell utasítani.

28. A 2002. május 30-i eseményeket illetően a Bíróság észrevételezi, hogy az azokkal kapcsolatos jogerős hazai határozatot a Városi Ügyészség 2003. április 18-án hozta meg. A kérelmező azonban csak 2004. február 11-én, vagyis az Egyezmény 35. Cikkének 1. bekezdésében előírt hathónapos határidő lejárta után terjesztette elő panaszát.

Ebből következően a kérelemnek ezt a részét az Egyezmény 35. Cikkének 1. és 4. bekezdése alapján el kell utasítani.

III. AZ EGYEZMÉNY 41. CIKKÉNEK ALKALMAZÁSA

29. Az Egyezmény 41. Cikke kimondja:

“Ha a Bíróság az Egyezmény vagy az ahhoz kapcsolódó jegyzőkönyvek megsértését állapítja meg és az érdekelt Magas Szerződő Fél belső joga csak részleges jóvátételt tesz lehetővé, a Bíróság – szükség esetén – igazságos elégtételt ítél meg a sértett félnek.”

A. Károk

30. A kérelmező 200 000 eurót kért vagyoni és nem vagyoni kárának megtérítéseként.

31. A Kormány vitatta az igényt.

32. A Bíróság nem lát okozati kapcsolatot a megállapított jogsértés és az állított vagyoni kár között; ezért ezt az igényt elutasítja. Méltányossági alapon azonban nem vagyoni kár tekintetében 4000 eurót ítél meg a kérelmező számára.

B. Költségek és kiadások

33. A kérelmező ilyen címen nem támasztott igényt.

C. Késedelmi kamat

34. A Bíróság úgy találja megfelelőnek, hogy a késedelmi kamatnak az Európai Központi Bank marginális hitelkamatán kell alapulnia, s ahhoz további három százalékpontot kell hozzáadni.

EZEN INDOKOK ALAPJÁN A BÍRÓSÁG EGYHANGÚLAG

1. Az eljárás túlzott hosszával kapcsolatos panaszt elfogadhatónak, a kérelem többi részét elfogadhatatlannak *nyilvánítja*;
2. *Megállapítja*, hogy az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdését megsértették;
3. *Megállapítja*:
 - (a) hogy az alperes Kormánynak attól az időponttól számított három hónapon belül, amikor az ítélet az Egyezmény 44. cikkének 2. bekezdése szerint véglegessé válik, a kérelmező nem vagyoni kárának megtérítéseként 4000 eurót (négyezer euró) és az ezen összeget terhelő adók összegét kell kifizetnie az alperes állam nemzeti valutájában, a kifizetéskori átváltási árfolyam alkalmazásával;
 - (b) hogy a fent említett három hónap lejártát követően a kifizetés időpontjáig a késedelmes időszakra az Európai Központi Bank marginális kamatát három százalékponttal meghaladó mértékű kamatot kell fizetni a fenti összeg után;
4. A kérelmező igazságos elégtétellel kapcsolatos további követeléseit egyhangúlag *elutasítja*.

Készült angol nyelven, írásbeli kihirdetésre került 2005. december 20-án a Bíróság eljárási szabályzata 77. § 2. és 3. bekezdésének megfelelően.

S. DOLLÉ
hivatalvezető

J.P. COSTA
elnök